

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Filipa Dienstbiera a soudců Tomáše Kocourka a Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **RRS JELENOVSKÁ, a.s.**, IČO 48910554, se sídlem Jelenovská 511, Valašské Klobouky, zastoupena Mgr. Markem Davidem, advokátem, se sídlem Lešetín IV 777, Zlín, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2018, č. j. MZP/2018/570/816, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 6. 2023, č. j. 5 A 138/2019-115,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým zamítl její žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2018, č. j. MZP/2018/570/816. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl stěžovatelčino odvolání proti rozhodnutí České inspekce životního prostředí, jímž byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu podle § 125c odst. 1 písm. a) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění účinném do 30. 6. 2017. Správního deliktu se měla dopustit vypouštěním odpadních vod z čistírny odpadních vod RRS JELENOVSKÁ, a.s. do vodního toku Smolinka v rozporu s povolením k nakládání s vodami. Za uvedené jednání byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 100.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč. Stěžovatelka provozuje horský hotel v katastrálním území Valašské Klobouky.

[2] Stěžovatelka s kasační stížností spojila návrh na přiznání odkladného účinku, který má spočívat v pozastavení účinků rozsudku městského soudu i rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění návrhu uvedla, že na zaplacení pokuty nemá dostatečné finanční rezervy, a vydání takové částky by proto znamenalo její zánik. To by pro stěžovatelku představovalo nenapravitelnou a vážnou újmu. Uvedla, že v řízení před Krajským soudem v Brně (před postoupením věci Městskému soudu v Praze) byl odkladný účinek její žalobě přiznán. K návrhu stěžovatelka přiložila účetní výkazy. Z daňového přiznání za rok 2022 vyplývá, že v daném zdaňovacím období dosáhla ztráty ve výši přes 2 miliony Kč. Výsledek jejího hospodaření z minulých let vykazuje kumulativní ztrátu ve výši přes 53 milionů Kč. Z rozvahy vypracované ke dni 31. 12. 2022 vyplývá, že stěžovatelka má závazky ve výši

téměř 12 milionů Kč. Stěžovatelka uvedla, že se jedná převážně o dlouhodobé závazky, které splácí obtížně, nicméně se jedná o nižší částku než v minulém zdaňovacím období. Dále uvedla, že momentálně není schopna generovat zisk na pokrytí běžných provozních nákladů. Hledá cestu ke zlepšení své ekonomické situace a snaží se vyhnout úpadku. Pokuta ve výši 100.000 Kč by tedy pro ni byla likvidační a způsobila by jí nepoměrně větší újmu, než která by vznikla v případě přiznání odkladného účinku jiným osobám. Jediným subjektem, kterého se přiznání odkladného účinku dotkne, je stát, kterému však toliko bude odpréno činit kroky k vymáhání uložené pokuty. Částka 100.000 Kč nemůže být pro stát natolik významná, aby ohrozila jeho fungování. Přiznání odkladného účinku není dle názoru stěžovatelky ani v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Existuje sice veřejný zájem na vymáhání pokut; to však neznamená, že budou paušálně zamítány všechny návrhy na přiznání odkladného účinku žalobám a kasačním stížnostem. Realizace tohoto veřejného zájmu by v případě přiznání odkladného účinku byla toliko odložena, nikoli znemožněna.

[3] Žalovaný ve svém vyjádření k návrhu uvedl, že posouzení ponechává plně na uvážení soudu. Dodal, že při nahlížení do veřejných rejstříků nebyl schopen ověřit, jakého hospodářského výsledku ve skutečnosti stěžovatelka za poslední období své činnosti dosáhla, neboť ve veřejných rejstřících k tomu chybí relevantní listiny (za roky 2020, 2021 a 2022).

[4] Kasační stížnost v této věci nemá ze zákona odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat, jsou-li splněny tři materiální předpoklady [§ 107 ve spojení s § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatelku znamenat újmu; 2) újma musí být pro stěžovatelku nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014-58). Uvedené předpoklady musí být naplněny kumulativně.

[5] Pokud jde o splnění prvních dvou podmínek, je základním předpokladem úspěšnosti návrhu, aby navrhovatel *tvrdil* a zároveň *osvědčil*, že výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí (v nynějším případě zamítavý rozsudek městského soudu) by pro něj znamenaly kvalifikovanou újmu. Navrhovatel (stěžovatelka) tak musí dostatečně podrobně a určitě tvrdit, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, v čem konkrétně tato újma spočívá a jaký je její rozsah, a tato tvrzení též musí doložit.

[6] Stěžovatelčin návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti není důvodný. Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě nedospěl k závěru, že by výkon nebo jiné právní následky rozsudku městského soudu (ve spojení s napadeným rozhodnutím žalovaného) znamenaly pro stěžovatelku kvalifikovanou újmu předpokládanou § 73 odst. 2 s. ř. s.

[7] Stěžovatelka nepředložila dostatek podkladů k tomu, aby osvědčila svá tvrzení o pro ni potenciálně likvidační povaze uložené sankce. Ve svém návrhu uvedla, že nedisponuje finančními rezervami, ani není schopna generovat zisk na pokrytí běžných nákladů. Z předložených listin však tato tvrzení nelze plně ověřit. Z výkazu zisku a ztráty ke dni 31. 12. 2022 vyplývá, že stěžovatelka nerealizovala v roce 2022 vůbec žádné tržby z prodeje

pokračování

výrobků a služeb, sama však za služby uhradila 1.910.000 Kč. Podle přílohy k účetní závěrce neměla v tomto období žádné zaměstnance. Nelze tedy mít za osvědčené, že by stěžovatelka vůbec vyvíjela podnikatelskou činnost. Ke dni 31. 12. 2022 měla podle rozvahy peněžní prostředky ve výši 488.000 Kč a pohledávky (po korekci) ve výši 7.654.000 Kč. Stěžovatelka tak evidentně má kromě hodnotného nemovitého majetku k dispozici i likvidnější prostředky ve výši postačující na úhradu pokuty. Aktuální výpisy z účtů, ze kterých by byl patrný objem disponibilních finančních prostředků, stěžovatelka nepředložila. Podklady předložené stěžovatelkou tedy dostatečně neosvědčují, že by v případě okamžité úhrady pokuty musela ukončit probíhající podnikatelskou činnost či vstoupit do likvidace nebo insolvenčního řízení.

[8] Ze soudního spisu krajského soudu navíc vyplývá, že od roku 2018, kdy stěžovatelka podala žalobu ke Krajskému soudu v Brně, se její ekonomická situace spíše zlepšila, a to zejména co se týče jejích závazků. Ty dosahovaly k 30. 6. 2018 výše 23.500.000 Kč, tedy téměř jednou tolik než k datu 31. 12. 2022. Je tak patrné, že se stěžovatelce daří její dluhy splácet. V tomto kontextu nelze mít za dostatečně osvědčené tvrzení stěžovatelky, že pokutu ve výši 100.000 Kč by již splatit nedokázala. Na situaci v roce 2018, kdy krajský soud vyhověl jejímu návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, tedy nelze pro účely nynějšího návrhu plně odkazovat.

[9] Nejvyšší správní soud rovněž podotýká, že pokuta byla stěžovatelce uložena již v roce 2017 (a v roce 2018 nabylo rozhodnutí právní moci). Stěžovatelka tedy musí již několik let počítat s tím, že může nastat situace, kdy bude povinna pod hrozbou exekuce pokutu uhradit. Měla tedy dostatek času k přijetí ekonomických opatření, jež by jí pomohly vytvořit finanční rezervu na úhradu pokuty, a nespolehat se pouze na opakovaný odklad výkonu rozhodnutí.

[10] Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že je pravdou, že není možné s odkazem na veřejný zájem státu na výběru pokut paušálně odmítat návrhy na přiznání odkladných účinků žalobám a kasačním stížnostem. Není nicméně na druhou stranu možné tyto odkladné účinky paušálně přiznávat. Odkladný účinek kasační stížnosti (jakož i žaloby ve správním soudnictví) je institutem, který lze uplatnit toliko výjimečně, a to v případech, kdy navrhovateli hrozí v důsledku výkonu rozhodnutí reálná újma, která je z dostupných podkladů ověřitelná. Z výše uvedených důvodů je patrné, že v projednávané věci nelze bez dalšího určit, že se o takový případ jedná.

[11] Nejvyšší správní soud dodává, že zákon (§ 156 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád) umožňuje, aby byla uložená pokuta rozložena do splátek. K tomu může dojít na základě žádosti subjektu, kterému byla pokuta uložena. Pokud má tedy stěžovatelka obavy, že by pro ni bylo okamžité zaplacení pokuty likvidačním krokem, může požádat o rozložení pokuty do splátek tak, aby je byla schopna řádně splácet.

[12] Závěrem Nejvyšší správní soud připomíná, že usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti je rozhodnutím předběžné povahy a nelze na jeho základě předjímat, jak bude rozhodnuto o kasační stížnosti samotné (usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. srpna 2023

JUDr. Filip Dienstbier, Ph.D.
předseda senátu